

ALGEMENE INFORMATIE

Symposium

Inschrijving

Inschrijving is gratis.

S.v.p. de antwoordstrook voor 8 november a.s. opsturen naar het secretariaat NAV of faxen naar 0527-688428 of via e-mail: secretariaat@artsenverbond.nl

Plaats

Zalencentrum "Hoog Brabant" in Hoog-Catharijne, Radboudkwartier 23 te Utrecht.
U bent bereikbaar op ☎ 030 - 2331525

Routebeschrijving

Trein: Vanaf het Centraal Station volgt u het bord "Centrum" en vindt u "Hoog Brabant" op het Radboudkwartier.

Auto: Vanaf de A2 afslag "De Meern" borden "Centrum" volgen en vervolgens de "Hoog Brabant" lichtmastborden. Betaald parkeren in Radboudgarage aan de Stationsstraat is mogelijk; de bordjes "Hoog Brabant" volgen.

Informatie

Secretariaat NAV ☎ 0527 - 688429
fax 0527 - 688428

internet: <http://www.artsenverbond.nl>
e-mail: secretariaat@artsenverbond.nl

Orgaandonatie: geen bezwaar?

zaterdag 15 november 2003

Hoog Brabant, Utrecht

Nederlands Artsen Verbond

Secretariaat Nederlands Artsenverbond

Antwoordnummer 3352

8320 WB Ufk

INLEIDING

Orgaandonatie wordt sinds enige jaren in Nederland bij wet geregeld. De werking van deze wet, de Wet op de orgaandonatie (WOD), wordt periodiek geevalueerd. Inmiddels is wel duidelijk dat de WOD een van haar hoofddoelstellingen niet haalt: de bevordering van het aanbod van geschikte donororganen. Sterker nog, sinds de komst van de WOD zijn de wachtlijsten voor orgaantransplantatie alleen maar toegenomen, een ontwikkeling die blijkt uit het evaluatieonderzoek grotendeels samenhangt met het gekozen beslissingsstelsel. De roep om dit stelsel te wijzigen wordt dan ook luider en luider.

Uitgangspunt van de WOD is het zogenaamde volledige-beslissingsstelsel. Volgens dit stelsel vindt geen post mortem orgaandonatie plaats zonder expliciete toestemming. Uitgangspunt van het volledige-beslissingsstelsel is weer dat meerderjarige en minderjarige van twaalf jaar en ouder, die in staat zijn tot een redelijke waardering van hun belangen ter zake, toestemming kunnen verlenen tot het na hun overlijden verwijderd van hun organen, dan wel daartegen bezwaar maken. Deze toestemming wordt verleend (en het bezwaar gemaakt) door het invullen en laten registreren van een donorformulier: een voorgedrukte donorkaart die jaarlijks eenmalig aan iedere achttienjarige ingezetene wordt toegezonden.

Soms beslissen anderen. Van vervangend beslissen is bijvoorbeeld sprake wanneer de overledene bij leven geen wil omtrent orgaandonatie na overlijden heeft kenbaar gemaakt. In dat geval nemen de nabestaanden een beslissing ter zake. De evaluatieonderzoeken leren evenwel dat een aanzienlijk deel (meer dan 60%) van degenen die een donorformulier krijgen toegestuurd, om tal van redenen de kaart niet retourneert, met als gevolg dat na overlijden de nabestaanden om toestemming moet worden verzocht. Om voor de hand liggende redenen blijft in het merendeel van de gevallen (85%) alsdan toestemming achterwege.

De wetgever meende destijds dat de keuze van de overledene, tijdens het leven gemaakt, door het volledige-beslissingsstelsel het meeste zou worden gerespecteerd. Daarenboven zou dit stelsel voldoende tegemoetkomen aan het beginsel van zelfbeschikking enerzijds en de belangen van de orgaanbehoevende patiënt anderzijds. De ervaringen met de WOD versterken de roep om invoering van het zogenaamde bezwaarsysteem (in het spraakgebruik: het geen-bezwaarsysteem); een internationaal eveneens gangbaar systeem, dat orgaandonatie mogelijk maakt indien geen bezwaar is kenbaar gemaakt en geregistreerd. De ervaringen in het buitenland leren dat dit systeem leidt tot een groter aanbod van geschikte donororganen. Tegenstanders van dit systeem wijzen er onder meer op dat dit systeem minder waarborgen biedt en onvoldoende tegemoet komt aan de eis van rechtszekerheid.

Vragen omtrent het beslissingsstelsel voor orgaandonatie na overlijden, maar ook ethische en maatschappelijke vraagstukken die samenhangen met orgaandonatie als zodanig, zullen op dit symposium de revue passeren.

— oooOOOooo —

PROGRAMMA

Dagvoorzitter: dr. T. van Laar, neuroloog

9.30-10.00 Ontvangst

Pleiters geen-bezwaarsysteem:

10.10-10.40 **Mr.dr.dr.s.M.A.J.M. Buijsen**,
universitair hoofddocent
gezondheidsrecht, Rotterdam

10.40-11.10 **Prof.dr.dr.s. J.E.M. Akveld**,
hoogleraar gezondheidsrecht,
Rotterdam

11.10-11.30 Pauze

Keerzijde geen-bezwaarsysteem:

11.30-12.00 **Prof.dr.ir. H. Jochemsen**
bijz. hoogleraar medische ethiek,
directeur Prof.dr.G.A. Lindeboom
Instituut, Ede

12.00-12.30 **Dr. R. Seldenrijk**,
directeur Nederlandse
Patiëntenvereniging (NPV)

12.30-13.15 Lunch

13.15 -13.45 Standpunt KNMG
Dr. T.J.A.M. Meerman, ethicus

13.45- 14.30 Forumdiscussie

14.45 ledenvergadering JPV
ledenvergadering NAV

Ondergetekende
geeft zich op voor het symposium
"Orgaandonatie: geen bezwaar?"
op zaterdag 15 november a.s.

Naam: _____

Adres: _____

Postcode: _____

woonplaats: _____

Telefoon: _____

Functie: _____

Handtekening

S.v.p. voor 8 november a.s. opsturen naar
secretariaat NAV
of faxen: 0527 - 688428
of via e-mail: secretariaat@artsenverbond.nl